

Sygn. akt: I C 648/19 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2019r.

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Aleksander Żółty
Protokolant:	Żaneta Niewiara

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2019r. w Wodzisławiu Śląskim

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W.**

przeciwko **B. G.**

o zapłatę

- zasądza od pozwanej B. G. na rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W. kwotę 7661,62 zł (siedem tysięcy sześćset sześćdziesiąt jeden złotych sześćdziesiąt dwa grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 października 2018 roku do dnia zapłaty;
- w pozostałym zakresie oddala powództwo;
- zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.117 zł (dwa tysiące sto siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- wyroкови nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do punktu 1 i 3.

Sędzia

Sygn. akt I C 648/19

UZASADNIENIE

Powód – K. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. wniósł o zasądzenie od pozwanej B. G. kwoty 13.494,98 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 13.197,67 zł od dnia 18 października 2018 roku oraz kosztami procesu.

Powód podniósł, że wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwaną umowy pożyczki w dniu 9 lutego 2018 roku nr (...) z pożyczkodawcą (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W.. Pozwana zobowiązała się spłacić pożyczkę wraz z należnymi odsetkami i innymi kosztami w terminie do 9 lutego 2022 roku w 48 ratach po 323,37 zł każda. Termin płatności pierwszej raty przypadał na dzień 9 marca 2018 roku. Pożyczka była oprocentowana w wysokości 10 %. Do

zwrotu przewidziano 15.519,10 zł. Pozwana nie płaciła w terminie rat pożyczki, zapłaciła jedynie 970,11 zł. Umowę wypowiedziano warunkowo. Umowa uległa rozwiązaniu z dniem 17 października 2018 roku a cała należność stała się w pełni wymagalna.

W dniu 9 lutego 2018 roku wierzyciel pierwotny dokonał przelewu przysługującej mu wierzytelności na rzecz powoda.

Na dochodzoną kwotę składa się:

- 6635,16 zł - kapitał (kwota udzielonej pożyczki)
- 281,04 zł - odsetki kapitałowe za okres trwania umowy pożyczki
- 16,27 zł – odsetki za opóźnienie liczone do dnia rozwiązania umowy
- 6562,51 zł - opłata operacyjna naliczana za okres obowiązywania umowy pożyczki w łącznej wysokości.

Od kwot odsetek powód nie zażądał odsetek (jedynie od kapitału i opłaty operacyjnej).

Sprawa bez wydawania nakazu zapłaty została przekazana z elektronicznego postępowania upominawczego do Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim. Po przekazaniu sprawy powód rozbudował uzasadnienie pozwu na urzędowym formularzu – wyżej wskazane dane wynikają właśnie z tego uzasadnienia.

Pozwana nie stawiała się na rozprawie i nie zajęła stanowiska w sprawie, zaszły więc podstawy do wydania wyroku zaocznego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 lutego 2018 roku (...) Sp. z o.o. we W. udzieliła pożyczki B. G. na kwotę 7.000 zł - na okres od dnia 9 lutego 2018 roku do 9 lutego 2022 roku (czyli na 48 miesięcy). Numer umowy pożyczki to (...). Kwota wypłacona pozwanej wynosiła 7000 zł. Umowa była oprocentowana w wysokości 10 % rocznie.

Całkowita kwota przewidziana do spłaty wynosiła 15.519,10 zł na co składały się:

- kwota pożyczki (kapitału) 7000 zł
- opłata operacyjna naliczona za cały okres obowiązywania umowy w wysokości 7000 zł.
- odsetki kapitałowe w wysokości 1519,10 zł.

Spłata pożyczki miała następować w 48 miesięcznych ratach po 323,37 zł (ostatnia rata 320,71 zł), płatnych do 9 - go dnia każdego miesiąca, począwszy od 9 marca 2018 roku do 9 lutego 2022 roku. W każdej racie opłata operacyjna to 145,83 zł (w ostatniej racie 145,99 zł).

Za opóźnienie w spłacie przewidziano w umowie (§ 6 ust. 3) odsetki w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie.

W przypadku opóźnienia w zapłacie 2 pełnych rat pożyczkodawca miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia (§ 6 umowy ust. 10 umowy). Wypowiedzenie winno nastąpić po uprzednim wezwaniu do zapłaty.

Dowód: umowa pożyczki z harmonogramem (k. 35 – 37, 40),

W dniu 31 lipca 2018 roku SMS Kredyt wystosował do pozwanej pismo w którym wezwał do zapłaty kwoty 650,35 zł pod rygorem wypowiedzenia umowy. Wskazano, że jest to zadłużenie na dzień 31 lipca 2018 roku. Z tego pisma (określającego zadłużenie jako wysokość 2 rat po dniu płatności raty 5-ej) wynikało, że pozwana uiściła dotąd 3 raty

czyli kwotę 970,11 zł. W dniu 28 sierpnia 2018 roku wystosowano warunkowe wypowiedzenie umowy pożyczki i wezwano do zapłaty kwoty 977,25 zł

Dowód: wezwanie do zapłaty (k. 42), warunkowe wypowiedzenie umowy (k. 43),

W ramach umowy sekurytyzacyjnej z 30 grudnia 2016 roku, dokonano w dniu 9 lutego 2018 roku przelewu szeregu wierzytelności, w tym też przysługującej wobec pozwanej.

Dowód: ramowa umowa sekurytyzacyjna (k. 27 – 30), załącznik nr 1 (k. 31 – 33),

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się o dowody wskazane wyżej. Sąd przyjął także, że pozwana uiściła kwotę 970,11 zł (tak jak wskazano w pozwie), pośrednio wynika to także z treści wezwania przed wypowiedzeniem – czyli pozwana uiściła 3 raty. Przyjął także dzień ustania umowy z uzasadnienia pozwu.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Ponadto zgodnie z art. 359 § 1 k.c. w czynności prawnej (np. umowie) można ustanowić odsetki od sumy pieniężnej. Strony zawierające umowę w myśl art. 353¹ k.c. mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się własności (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Strony mogą więc przewidzieć w umowie dodatkowe opłaty, przypadki wcześniejszego rozwiązania umowy, lecz musi to być zgodne z naturą stosunku oraz przepisami ustawy i zasadami współżycia społecznego.

Strony przewidziały w umowie opłatę tzw. operacyjną w wysokości 7000 zł. W chwili zawierania umowy obowiązywał art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, który określał maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego (przepis wszedł w życie 11 marca 2016 roku). Maksymalna wysokość kosztów pozaodsetkowych zgodnie z tym przepisem nie mogła wynieść więcej niż suma 2 składników:

- 1/4 kwoty przekazywanej pożyczkobiorcy (kredytobiorcy) oraz

- 0,3 kwoty przekazywanej pożyczkobiorcy pomnożonej przez 365 a podzielonej przez ilość dni na jaką zawarto umowę ale nie więcej niż kwota przekazywana pożyczkobiorcy.

Maksymalne koszty pozaodsetkowe w wypadku przedmiotowej umowy mogły wynieść 7000 złotych i w takiej wysokości zostały w umowie pożyczki przewidziane.

Nie oznacza to od razu, że żądanie całej opłaty operacyjnej jest zasadne.

Pojawia się bowiem zasadnicze pytanie, czy opłata operacyjna stanowi koszt pożyczki w rodzaju prowizji - należny w związku z samym zawarciem umowy i udzieleniem pożyczki czy przysługuje ona za dokonywanie różnych czynności operacyjnych – za takie czynności jak odbieranie wpłat, monitorowanie ich wpływu, zaliczanie, wyliczanie odsetek kapitałowych i za opóźnienie, zmiana harmonogramu wskutek zmiany stóp procentowych -czyli za obsługę pożyczki i tym samym przysługuje tylko za okres w którym umowa obowiązuje. Sam fakt, że mowa jest w umowie (§ 4) o „opłacie operacyjnej” a nie prowizji, sugeruje, że mamy do czynienia z tym drugim wypadkiem. Ponadto w § 4 umowy mowa jest o „opłacie operacyjnej naliczonej za cały okres obowiązywania umowy, która wynosi 7000 zł”. Skoro opłata operacyjna jest naliczana za „cały okres obowiązywania umowy” i wynosi 7000 zł, pojawia się pytanie, czy można naliczyć opłatę operacyjną za „nie cały okres obowiązywania umowy”. Otóż należy przyjąć, że można; opłata w wysokości 7000 złotych została przewidziana, gdy umowa będzie obowiązywać przez przewidziany „cały czas”, czyli czas 48 miesięcy,

w przypadku jej skrócenia, również opłata operacyjna będzie podlegać proporcjonalnemu zmniejszeniu. Oznacza to, że skoro umowę wypowiedziano i obowiązywała ona przez krótszy czas, to opłata operacyjna winna być niższa – a nie jest o czym niżej. Gdyby było inaczej pożyczkodawca nie nazywałby tego kosztu opłatą operacyjną (tylko np. prowizją) i nie wskazywałby, że przysługuje ona w określonej wysokości za „cały okres obowiązywania umowy”.

Niezależnie od tego powód wskazał (pозew na urzędowym formularzu k. 25), że opłata operacyjna **była naliczana za okres obowiązywania umowy pożyczki** – co oznacza, że nie była naliczana w związku z samym faktem udzielenia pożyczki tylko proporcjonalnie do okresu trwania pożyczki. Potwierdza to powyższą wykładnię.

Nawet gdyby tej wykładni nie podzielić, to skoro powód twierdzi, że dochodzi opłaty operacyjnej tylko za okres obowiązywania umowy pożyczki, to zasądzenie jej za dłuższy okres stanowiłoby wyjście poza żądanie pozwu (art. 321 k.p.c.), co jest niedopuszczalne.

Powód stwierdził, że dochodzi opłaty operacyjnej w wysokości 6562,51 zł. Mając na uwadze, że pozwana zapłaciła 3 raty a w każdej racie kwota 145,83 zł stanowiła opłatę operacyjną, to pozwana uiściła opłatę operacyjną w wysokości 437,49 zł. Powód żąda jeszcze kwoty 6562,51 złotych opłaty operacyjnej czyli łącznie chce obciążyć pozwaną opłatą w wysokości 7000 zł – czyli pełnej opłaty operacyjnej. Oznacza to, że strona powodowa nie zmniejszyła w żaden sposób opłaty operacyjnej naliczanej „za okres obowiązywania umowy pożyczki”. Tymczasem umowa trwała do 16 października 2018 roku, czyli uległa rozwiązaniu po terminie płatności 8 – ej raty (z 48 rat).

Aby ustalić właściwą wysokość zadłużenia Sąd dokonał następujących, dość prostych wyliczeń.

Uznając, że należy się opłata operacyjna za okres w którym upłynęło 8 terminów płatności, uznał tym samym, że nie należy się opłata operacyjna za okres w którym miało minąć kolejne 40 miesięcznych terminów płatności. Ponieważ licząc łącznie z zapłaconą opłatą operacyjną powód i tak żądał całej opłaty czyli 7000 zł, od żądanej kwoty opłaty należało opłatę za 40 miesięcy to jest odjąć iloczyn 40 (miesiące) i 145,83 zł (uwzględniając że w ostatniej racie opłata operacyjna to 145,99 zł), co daje łącznie 5833,36 zł nienależnej opłaty operacyjnej. Wyliczenie przedstawia się następująco:

$$39 \times 145,83 \text{ zł} + 145,99 \text{ zł} = 5833,36 \text{ zł}.$$

O taką kwotę czyli 5836,36 zł należało zatem obniżyć wysokość dochodzonej kwoty.

Niezależnie od powyższych rozważań o rozumieniu „opłaty operacyjnej w umowie” (że przysługuje tylko za okres trwania umowy), dalej o granicach żądania pozwu (żądaniu opłaty jedynie za okres obowiązywania umowy) to Sąd stoi także na stanowisku, że żądanie prawie całej opłaty operacyjnej, gdy umowa uległa rozwiązaniu po 1/6 okresu na jaki została zawarta stanowi nadużycie prawa i jak takie nie polega ochronie ze względu na zasadę wyrażoną w art. 5 k.c.. Dochodzenie opłaty operacyjnej za okres, w którym żadnych operacji nie dokonywano stanowi czynienie ze swego prawa (roszczenia) użytku w sposób sprzeczny ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem prawa

Sąd nie dopatrzył się natomiast błędów na niekorzyść pozwanej w wyliczeniu odsetek kapitałowych (te zresztą nie były liczone od opłaty operacyjnej) ani za opóźnienie.

Jeśli żadaną kwotę 13.494,98 zł obniży się o 5833,36 zł to otrzyma się kwotę 7661,62 zł.

.

Na mocy przelewu wierzytelności powód nabył roszczenie wynikające z umowy pożyczki (art. 509 k.c.).

Dlatego też należało zasądzić kwotę 7661,62 zł, z odsetkami ustawowymi (kapitałowymi) od kwoty 7364,31 zł. Podstawę zasądzenia odsetek stanowi art. 481 k.c. Powód mógł żądać odsetek za opóźnienie w wysokości umownej, ale skoro zażądał odsetek ustawowych (i to kapitałowych a nie za opóźnienie), to Sąd będąc związany granicami żądania pozwu (art. 321 k.p.c.) zasądził odsetki niższe – zgodnie z żądaniem.

Na kwotę 7364,31 zł składa się kapitał w wysokości 6635,16 zł oraz opłata operacyjna w wysokości 729,15 zł (czyli za 8 miesięcy pomniejszona o 3 miesiące za które ją uiszczono).

Pozostała zasądzona kwota to odsetki (281,04 zł – kapitałowe i 16,27 zł – za opóźnienie).

W pozostałym zakresie powództwo należało oddalić.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 100 k.p.c. obciążając pozwaną kosztami powoda w odpowiednim stosunku – to jest w takim w jakim byłyby zasadne gdyby powództwo zostało wytoczone o właściwą kwotę, czyli gdyby powód nie żądał bezpodstawnie całej opłaty operacyjnej. Gdyby powód wystąpił z powództwem o właściwą kwotę to opłata od pozwu wyniosłaby 300 zł, 17 zł wyniosłaby opłata od pełnomocnictwa a wynagrodzenie pełnomocnika wyniosłoby 1800 zł, razem 2117 zł. Tylko takie koszty mogą uchodzić za celowe w rozumieniu art. 98 k.p.c.

Mając na uwadze, że wyrok jest zaoczny nadano rygor natychmiastowej wykonalności co do punktów zawierających obowiązek zapłaty (art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.).

Sygn. I C 648/18

Z.

1. odnotować uzasadnienie uwzględniając wolne dni 24,25,26 -12.2019 roku
2. odpis wyroku z uzasadnieniem przesłać pełn. powoda
3. kal. 14 dni
4. odpis postanowienia o sprostowaniu doręczyć:
 - pełn. powoda
 - pozwanej z pouczeniem o zażaleniu
5. kal. 7 dni
6. po prawomocności nanieść wzmiankę na oryginał a dalsze odpisy wydawać w prawidłowym brzmieniu

W., 27 grudnia 2019 rok